

МОН ІНФОРМУЄ ТА РЕКОМЕНДУЄ

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ ПРО АТЕСТАЦІЮ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ:

ЗМІНИ ЩОДО АТЕСТАЦІЇ КЕРІВНИКІВ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА ЇХ ЗАСТУПНИКІВ
КОМЕНТАРІ СПЕЦІАЛІСТА

УДК 378.091.12:
005.963(060.13)

Управління
школою

30 вересня 2013 року набрав чинності наказ Міністерства освіти і науки України від 08.08.2013 р. № 1135 „Про затвердження Змін до Типового положення* про атестацію педагогічних працівників”.

Як центральний орган виконавчої влади, який бере участь у визначенні та реалізації державної політики в галузі освіти, Міністерство надає надзвичайно важливого значення та висуває високі вимоги до якості та ефективності роботи керівників навчальних закладів. Із набранням чинності змін до Типового положення атестація керівних кадрів стане обов'язковою процедурою та має додати нових стимулів для удосконалення професійної майстерності та пошвавлення творчої ініціативи керівників навчальних закладів та їх заступників, сприятиме підвищенню рівня їх фахової компетентності, загостренню відчуття особистої відповідальності за якісне виконання службових обов'язків та ефективну роботу очолюваних ними навчальних закладів.

Ключові слова: керівники навчальних закладів, професійна компетентність, її рівні, вивчення професійної діяльності, атестація, типові положення, зміни, атестаційні комісії, їх повноваження.

ПОВНОВАЖЕННЯ АТЕСТАЦІЙНИХ КОМІСІЙ З АТЕСТАЦІЇ КЕРІВНИХ КАДРІВ

Атестацію керівних кадрів, а також осіб, які претендують зайняти посаду керівника загальноосвітнього та позашкільного навчального закладу, здійснюють атестаційні комісії

II рівня, створені у відділах освіти районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, інших підрозділах місцевих органів виконавчої влади та вико-

*Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 р. № 930 (у цій статті – Типове положення).

**Ольга
МАЛИШЕВА**

Головний спеціаліст відділу взаємодії з місцевими органами виконавчої влади та самоврядування Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України

Директор школи, ліцею, гімназії № 5'2013

навчих органів рад, у підпорядкуванні яких перебувають навчальні заклади та установи.

Якщо навчальні заклади перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, органів управління освітою обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, інших відповідних структурних підрозділів місцевих органів виконавчої влади, то атестацію керівних кадрів таких закладів, а також осіб, які претендують на зайняття посади керівника загальноосвітнього та позашкільного навчального закладу, здійснюють **атестаційні комісії III рівня.**

рівники відповідних органів управління освітою складають і подають до атестаційних комісій списки керівних кадрів навчальних закладів та установ, які підлягають черговій атестації.

Обов'язок щодо ведення обліку керівних кадрів навчальних закладів та установ, які підлягають атестації, покладається на керівника органу управління освітою. Такий облік може здійснюватися у відповідному журналі, в який заносяться дані про строки атестації керівних кадрів, результати попередніх атестацій, дані про проходження курсів підвищення кваліфікації тощо.

Позачергова атестація керівних кадрів проводиться за поданням керівника відповідного органу управління освітою у разі неналежного виконання ними посадових обов'язків.

У поданні про позачергову атестацію має бути належно мотивовано, з яких причин прийняте таке рішення та наведено обставини, які спонукали керівництво органу управління освітою порушити таке питання. Направленню до атестаційної комісії подання про позачергову атестацію керівника чи заступника керівника має передувати розгляд цих питань на засіданні педагогічної ради навчального закладу чи установи. Протокол засідання педагогічної ради може бути додано до подання керівника органу управління освітою.

Зверніть увагу!

У книзі нашого автора подано зразки документів, які складаються під час атестації, тлумачення термінів, що стосуються атестації, а також відповіді та коментарі на найбільш актуальні запитання з атестації педагогічних працівників. Вочевидь, книга стане вам у нагоді!

ПОРЯДОК АТЕСТАЦІЇ КЕРІВНИХ КАДРІВ

Чергова атестація керівних кадрів здійснюється один раз на п'ять років. Умовою чергової атестації є обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації на заходах вільного вибору форм навчання, програм і навчальних закладів.

Щороку у строк до 10 жовтня ке-

Малишева О.П.
Нові стандарти атестації педагогічних працівників / О.П. Малишева. – К.: Літера ЛТД, 2013. – 240 с.

ВИВЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИХ КАДРІВ

Важливим кроком атестаційної комісії є вивчення професійної діяльності керівників (заступників керівників) навчальних закладів та установ, які атестуються, у міжатестаційний період. Моніторинг із метою визначення рівня професійної компетентності керівного працівника має здійснюватися об'єктивно та виважено, із додержанням норм службової етики.

У процесі вивчення професійної діяльності керівних кадрів навчальних та інших закладів *атестаційна комісія з'ясовує:*

- виконання програми розвитку навчального закладу та результати інноваційної діяльності;
- стан організації навчальної та виховної роботи, додержання вимог державних освітніх стандартів;
- результати державної атестації навчального закладу;
- результати перевірок, проведених Державною інспекцією навчальних закладів, місцевими органами управління освітою та іншими органами державного нагляду (контролю);
- додержання вимог щодо забезпечення безпечних та нешкідливих умов навчання учнів;
- підсумки моніторингу роботи з педагогічним колективом та іншими працівниками навчального закладу;
- ефективність взаємодії з громадськими організаціями та органами шкільного самоврядування;
- додержання педагогічної етики, моралі;
- звіти керівника про свою роботу на загальних зборах (конференціях) колективу навчального закладу;
- аналіз розгляду звернень громадян.

Атестація керівних кадрів відіграє провідну роль у становленні, згуртуванні та вихованні творчого колективу. Під час атестації вивчаються

професійні якості керівного працівника, сильні та слабкі сторони роботи, рівень культури, створюються оптимальні умови для вивчення і впровадження передового педагогічного досвіду кращих керівників навчальних закладів.

Атестація керівних кадрів має сприйматися як обов'язкова та позитивна складова системи управління освітою та така, що покликана оцінити відповідність рівня праці, якостей, потенціалу особистості вимогам виконуваної діяльності. Головне її призначення – не контроль виконання, а виявлення резерву підвищення рівня віддачі працівника.

Вивчення роботи керівних кадрів має проводитися організовано, у стислі терміни та без відволікання їх від виконання своїх професійних обов'язків.

Пунктом 3.5 Типового положення встановлено, що у строк до 1 березня керівник відповідного органу управління освітою подає до атестаційної комісії характеристику на керівника навчального та іншого закладу. Характеристика на керівника районного (міського) методичного кабінету (центру) подається до атестаційної комісії керівником відповідного органу управління освітою за погодженням із закладом післядипломної педагогічної освіти.

У характеристиці має бути дана оцінка виконання керівником (заступником керівника) посадових обов'язків, наведені відомості про його професійну підготовку, творчі та організаторські здібності, ініціативність, компетентність, організованість, морально-психологічні якості. Характеристика керівних кадрів додатково має містити відомості про ставлення до підлеглих, здатність організувати педагогічний колектив для досягнення певних завдань, уміння приймати відповідальні рішення.

Керівні кадри не пізніше як за 10 днів до проведення атестації повинні бути ознайомлені з характеристиками під підпис.

Порівняльна таблиця

Діюча редакція	Нова редакція
I. Загальні положення	
<p>1.5. Атестація педагогічних працівників навчальних та інших закладів є обов'язковою.</p>	<p>1.5. Атестація педагогічних працівників навчальних та інших закладів є обов'язковою. Призначенню працівників на посади керівників та заступників керівника навчальних закладів (далі – керівники навчальних закладів) має передувати їх атестація.</p>
<p>1.8. Позачергова атестація проводиться за заявою працівника з метою підвищення кваліфікаційної категорії (тарифного розряду) або за поданням керівника чи педагогічної ради навчального закладу з метою присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності. Позачергова атестація з метою підвищення кваліфікаційної категорії може проводитися не раніш як через два роки після присвоєння попередньої.</p>	<p>1.8. Позачергова атестація проводиться за заявою працівника з метою підвищення кваліфікаційної категорії (тарифного розряду) або за поданням керівника чи педагогічної ради навчального закладу з метою присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності. Позачергова атестація з метою підвищення кваліфікаційної категорії може проводитися не раніш як через два роки після присвоєння попередньої. Позачергова атестація керівників навчальних закладів проводиться за поданням керівника відповідного органу управління освітою у разі переведення працівника з однієї керівної посади на іншу, а також при виявленні суттєвих недоліків у роботі керівника. Не підлягають атестації керівники навчальних закладів, які працюють на займаній посаді менше двох років.</p>
II. Порядок створення та повноваження атестаційних комісій	
<p>2.13. Атестаційні комісії II рівня мають право:</p> <p>1) атестувати на відповідність займаній посаді методистів районних (міських) методичних кабінетів (центрів), працівників районних (міських) навчально-методичних кабінетів (центрів) психологічної служби системи освіти (далі – працівники районних (міських) кабінетів (центрів)), завідувачів та консультантів районних психолого-медико-педагогічних консультацій, педагогічних працівників навчальних закладів і установ, у яких не створено атестаційні комісії;</p>	<p>2.13. Атестаційні комісії II рівня мають право:</p> <p>1) атестувати на відповідність займаній посаді керівників навчальних закладів, методистів районних (міських) методичних кабінетів (центрів), працівників районних (міських) навчально-методичних кабінетів (центрів) психологічної служби системи освіти (далі – працівники районних (міських) кабінетів (центрів)), завідувачів та консультантів районних психолого-медико-педагогічних консультацій, педагогічних працівників навчальних закладів і установ, у яких не створено атестаційні комісії та осіб, які призначаються на посади керівників навчальних закладів;</p> <p>2) присвоювати кваліфікаційні категорії „спеціаліст”, „спеціаліст другої категорії”, „спеціаліст першої категорії” (атестувати на відповідність раніше присвоєним цим кваліфікаційним категоріям) працівникам районних (міських) кабінетів (центрів);</p> <p>3) присвоювати кваліфікаційні категорії, педагогічні звання (атестувати на відповідність раніше присвоєним цим кваліфікаційним категоріям) педагогічним працівникам навчальних закладів і установ, у яких не створено атестаційні комісії;</p> <p>4) присвоювати кваліфікаційну категорію „спеціаліст вищої категорії” (атестувати на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії „спеціаліст вищої категорії”), присвоювати педагогічні звання за клопотанням атестаційних комісій I рівня;</p>

Характеристика має бути неупередженою, об'єктивною, містити лише достовірні та перевірені дані. Цілком виправданою є практика, коли атестаційні комісії приймають і розглядають письмові зауваження працівників на свої характеристики.

Пунктом 3.9 Типового положення встановлено, що педагогічний працівник за власною ініціативою може подавати до атестаційної комісії додаткові матеріали щодо своєї професійної діяльності та належне виконання посадових обов'язків.

РІШЕННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АТЕСТАЦІЇ КЕРІВНИХ КАДРІВ

Під час атестації керівних кадрів навчальних закладів атестаційна комісія з'ясовує якість виконання ними посадових обов'язків, зокрема таких як:

- здатність забезпечувати своєчасне і оптимальне вирішення управлінських та типових професійних завдань, бачення проблем та шляхів їх подолання;
- вміння приймати ефективні управлінські рішення та організувати колектив на успішну реалізацію поставлених завдань;
- володіння інформаційно-комунікаційними технологіями, сучасними технологіями управління педагогічним колективом;
- уміння бачити та розвивати професійний потенціал та здібності педагогічних працівників;
- здатність забезпечувати

ефективну взаємодію з місцевими органами влади, громадськими організаціями;

- ефективність вирішення конфліктних ситуацій;
- уміння аргументувати свою позицію та правильно застосовувати заходи переконання;
- уміння досягти максимальної ефективності мотивації професійної діяльності членів колективу.

За результатами атестації керівних кадрів навчальних та інших закладів **атестаційні комісії ухвалюють такі рішення:**

- керівник (заступник керівника) відповідає займаній посаді;
- керівник (заступник керівника) відповідає займаній посаді за умови виконання ним заходів, визначених атестаційною комісією;
- керівник (заступник керівника) не відповідає займаній посаді;
- рекомендувати для зарахування до кадрового резерву.

Важливе значення при атестації має додержання вимог до ведення протоколу засідання атестаційної комісії, які містяться у пункті 3.10 Типового положення. У протоколі повинні бути зазначені всі необхідні атрибути – дата, час, місце проведення засідання, номер протоколу, порядок денний, перелік присутніх на засіданні членів атестаційної комісії, прізвище та посада особи, яка атестується. Крім того, у протоколі викладається стислий зміст заяв, клопотань і промов членів комісії, працівника, який

Діюча редакція	Нова редакція
	5) порушувати клопотання перед атестаційними комісіями III рівня про присвоєння педагогічним працівникам районних (міських) кабінетів (центрів) кваліфікаційної категорії „спеціаліст вищої категорії” та педагогічного звання „практичний психолог-методист” (для практичних психологів цих кабінетів (центрів)) або про відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії, педагогічному званню; розглядати апеляції на рішення атестаційних комісій I рівня.
<p>2.14. Атестаційні комісії III рівня мають право:</p> <p>1) атестувати на відповідність займаній посаді завідувачів та консультантів республіканської (Автономна Республіка Крим), обласних, Київської та Севастопольської міських психолого-медико-педагогічних консультацій;</p>	<p>2.14. Атестаційні комісії III рівня мають право:</p> <p>1) атестувати на відповідність займаній посаді керівників навчальних закладів, що перебувають в управлінні Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, органів управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, інших відповідних структурних підрозділах місцевих органів виконавчої влади та осіб, які призначаються на керівні посади цих закладів, завідувачів та консультантів республіканської (Автономна Республіка Крим), обласних, Київської та Севастопольської міських психолого-медико-педагогічних консультацій;</p> <p>2) атестувати на відповідність займаній посаді педагогічних працівників навчально-методичних (науково-методичних) центрів (кабінетів) психологічної служби системи освіти, професійно-технічної освіти, навчальних закладів культури і мистецтв Автономної Республіки Крим та відповідних обласних, Київського та Севастопольського міських навчально-методичних (науково-методичних) центрів (кабінетів), присвоювати їм кваліфікаційні категорії (атестувати на відповідність раніше присвоєним цим кваліфікаційним категоріям), педагогічне звання „практичний психолог-методист” (атестувати на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню „практичний психолог-методист”);</p> <p>3) присвоювати кваліфікаційну категорію „спеціаліст вищої категорії” педагогічним працівникам районних (міських) кабінетів (центрів) (атестувати на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії „спеціаліст вищої категорії”), присвоювати практичним психологам педагогічне звання „практичний психолог-методист” (атестувати на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню „практичний психолог-методист”) за поданням атестаційних комісій II рівня;</p> <p>4) присвоювати кваліфікаційну категорію „спеціаліст вищої категорії” (атестувати на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії „спеціаліст вищої категорії”), присвоювати педагогічні звання (атестувати на відповідність раніше присвоєним педагогічним званням) педагогічним працівникам навчальних закладів, що перебувають в управлінні Міністерства освіти і науки Автономної</p>

Діюча редакція	Нова редакція
	Республіки Крим, органів управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, інших відповідних структурних підрозділів місцевих органів виконавчої влади за клопотанням атестаційних комісій цих закладів; 5) розглядати апеляції на рішення атестаційних комісій I та II рівнів.
III. Організація та строки проведення атестації	
<p>3.1. Щороку до 10 жовтня керівники навчальних та інших закладів, працівники яких атестуються, подають до відповідних атестаційних комісій списки педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації, із зазначенням строків проходження підвищення кваліфікації. У цей самий строк до атестаційних комісій подаються заяви педагогічних працівників про позачергову атестацію, про перенесення строку атестації, подання керівника або педагогічної ради закладу про присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності. Працівники, включені до списків осіб, які підлягають черговій атестації, мають право подавати до атестаційної комісії заяви про присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду).</p>	<p>3.1. Щороку до 10 жовтня керівники навчальних та інших закладів, працівники яких атестуються, подають до відповідних атестаційних комісій списки педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації, із зазначенням строків проходження підвищення кваліфікації. У цей самий строк до атестаційних комісій подаються заяви педагогічних працівників про позачергову атестацію, про перенесення строку атестації, подання керівника або педагогічної ради закладу про присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності. Працівники, включені до списків осіб, які підлягають черговій атестації, мають право подавати до атестаційної комісії заяви про присвоєння більш високої кваліфікаційної категорії (тарифного розряду). Списки керівників навчальних закладів, які атестуються, складають і подають до атестаційних комісій керівники органів управління освітою, яким підпорядковані навчальні заклади.</p>
<p>3.3. Атестаційна комісія відповідно до затвердженого графіка роботи до 15 березня вивчає педагогічну діяльність осіб, які атестуються, шляхом відвідування уроків (навчальних занять), позаурочних (позанавчальних) заходів, вивчення рівня навчальних досягнень учнів, студентів, курсантів, слухачів, вихованців (далі – учні) з предмета (дисципліни), що викладає педагогічний працівник, ознайомлення з навчальною документацією щодо виконання педагогічним працівником своїх посадових обов'язків, його участі у роботі методичних об'єднань, фахових конкурсів та інших заходах, пов'язаних з організацією навчально-виховної роботи, тощо.</p>	<p>3.3. Атестаційна комісія відповідно до затвердженого графіка роботи до 15 березня вивчає педагогічну діяльність осіб, які атестуються, шляхом відвідування уроків (навчальних занять), позаурочних (позанавчальних) заходів, вивчення рівня навчальних досягнень учнів, студентів, курсантів, слухачів, вихованців (далі – учні) з предмета (дисципліни), що викладає педагогічний працівник, ознайомлення з навчальною документацією щодо виконання педагогічним працівником своїх посадових обов'язків, його участі у роботі методичних об'єднань, фахових конкурсів та інших заходах, пов'язаних з організацією навчально-виховної роботи, тощо.</p>

атестується, та інших присутніх на засіданні осіб; встановлені під час засідання суттєві для прийняття рішення обставини і факти; дані про результати голосування, сутність прийнятого комісією рішення. Протокол підписується всіма присутніми на засіданні членами атестаційної комісії. За клопотанням особи, яка атестується, та членів комісії до протоколу можуть долучатися документи, які стосуються професійної діяльності працівника. Також до протоколу долучається окрема думка членів комісії щодо прийнятого рішення, викладена письмово.

Протоколювання ведеться під час проведення засідання атестаційної комісії. Протокол може оформлюватися у рукописному вигляді у книзі протоколів атестаційної комісії, аркуші якої нумеруються та прошнуровуються та скріплюються печаткою. Також допускається на підставі записів, зроблених під час засідання комісії, готувати протокол на друкувальному пристрої. Після виготовлення друкованого тексту протоколи у хронологічному порядку підшиваються до окремої справи протоколів засідань атестаційної комісії. Аркуші справи нумеруються, прошиваються та скріплюються печаткою навчального закладу.

СТРОКИ ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ КЕРІВНИХ КАДРІВ,

які призначені на посаду до набрання чинності наказу

Пунктом другим наказу Міністерства освіти і науки

України від 08.08.2013 р. № 1135 „Про затвердження Змін до Типового положення про атестацію педагогічних працівників” установлено, що Міністерство освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, департаменти (управління) освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій до 01 вересня 2017 року мають забезпечити організацію та проведення атестації керівників навчальних закладів, призначених на посади до набрання чинності цього наказу.

З огляду на зазначене керівники відповідних органів управління освітою при плануванні організації атестації керівних кадрів, передусім, *мають урахувати:*

- дату призначення на посаду керівника (заступника керівника) навчального закладу;
- строки проведення державної атестації навчального закладу;
- строки проведення атестації керівників навчальних закладів та їх заступників з предметів, які вони викладають тощо.

Доцільно планувати проведення атестації керівних кадрів одночасно з проведенням їх чергової атестації з предметів, які вони викладають. Для керівників навчальних закладів, по можливості, слід організувати атестацію у рік проведення державної атестації навчального закладу.

Правильна організація атестації керівних кадрів спонукатиме їх до ефективної, раціональної та ре-

Діюча редакція	Нова редакція
	<p>Для визначення відповідності управлінської діяльності керівника навчального закладу встановленим вимогам атестаційна комісія вивчає:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● стан виконання програми розвитку навчального закладу та результати інноваційної діяльності; ● стан організації навчальної та виховної роботи, додержання Державних стандартів освіти; ● результати атестації навчального закладу; ● результати перевірок, проведених Державною інспекцією навчальних закладів, місцевими органами управління освітою та контролюючими органами; ● додержання вимог щодо забезпечення безпечних та нешкідливих умов навчання учнів; ● підсумки моніторингу роботи з педагогічним колективом та іншими працівниками навчального закладу; ● взаємодія з громадськими організаціями та органами шкільного самоврядування; ● додержання педагогічної етики, моралі; ● відгуки членів трудового колективу та працівників органу управління освітою про його професійну діяльність; ● аналіз розгляду звернень громадян.
<p>3.4. Керівник навчального та іншого закладу до 1 березня подає до атестаційної комісії характеристику діяльності педагогічного працівника у міжатастаційний період. Характеристика повинна містити оцінку виконання педагогічним працівником посадових обов'язків, відомості про його професійну підготовку, творчі та організаторські здібності, ініціативність, компетентність, організованість, морально-психологічні якості, дані про участь у роботі методичних об'єднань, інформацію про виконання рекомендацій, наданих попередньою атестаційною комісією, тощо. Педагогічний працівник не пізніше як за десять днів до проведення атестації ознайомлюється з характеристикою під підпис.</p>	<p>3.4. Керівник навчального та іншого закладу до 1 березня подає до атестаційної комісії характеристику діяльності педагогічного працівника у міжатастаційний період. Характеристику на керівника навчального закладу подає до атестаційної комісії керівник відповідного органу управління освітою. Характеристика на заступника керівника подається до атестаційної комісії керівником навчального закладу. Характеристика повинна містити оцінку виконання педагогічним працівником посадових обов'язків, відомості про його професійну підготовку, творчі та організаторські здібності, ініціативність, компетентність, організованість, морально-психологічні якості, дані про участь у роботі методичних об'єднань, інформацію про виконання рекомендацій, наданих попередньою атестаційною комісією, тощо. Педагогічний працівник не пізніше як за десять днів до проведення атестації ознайомлюється з характеристикою під підпис. Характеристика на керівника навчального закладу, крім того, має містити дані про відповідальність керівника за доручену справу, ставлення до підлеглих, здатність організувати педагогічний колектив для досягнення певних завдань, уміння приймати відповідальні рішення. На осіб, які призначаються на посади керівників навчальних закладів, керівник відповідного органу управління освітою направляє до атестаційної комісії подання про атестацію працівника з метою призначення на посаду.</p>

Діюча редакція	Нова редакція
	<p>При атестації працівника, якого призначають на посаду керівника навчального закладу, атестаційною комісією враховуються рівень його професійної освіти, стаж роботи на педагогічних, науково-педагогічних та керівних посадах у сфері освіти, володіння інформаційно-комунікативними технологіями, професійні знання та навички, набуті до призначення на посаду.</p>
<p>3.5. Атестація педагогічних працівників здійснюється атестаційними комісіями у такі строки: комісіями I рівня – до 1 квітня, II рівня – до 10 квітня, III рівня – до 25 квітня.</p>	<p>3.5. Атестація педагогічних працівників здійснюється атестаційними комісіями у такі строки: комісіями I рівня – до 1 квітня, II рівня – до 10 квітня, III рівня – до 25 квітня.</p> <p>Засідання атестаційної комісії з метою атестації працівника, який призначається на керівну посаду, проводиться у разі необхідності.</p> <p>Під час атестації керівника навчального закладу атестаційна комісія з'ясовує якість виконання ним обов'язків керівника, зокрема таких як:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність забезпечувати своєчасне та оптимальне вирішення управлінських проблем та типових професійних завдань, бачення проблем та шляхів їх подолання; - здатність організувати підлеглий йому колектив на успішну реалізацію поставлених цілей і завдань, знаходити нестандартні та ефективні управлінські рішення; - володіння інформаційно-комунікативними технологіями, сучасними технологіями управління педагогічним колективом; - уміння бачити та розвивати професійний потенціал та здатності педагогічних працівників; - здатність забезпечувати ефективну взаємодію з місцевими органами влади, громадськими організаціями; - здатність вирішувати конфліктні ситуації; - уміння аргументувати свою позицію та правильно застосовувати заходи переконання; - здатність забезпечувати максимальну ефективність мотивації діяльності підлеглих у процесі своєї діяльності; • здатність забезпечувати ефективне використання в управлінській діяльності нормативно-правових актів; • вміння приймати управлінські рішення в межах законів.
<p>3.9. За результатами атестації атестаційні комісії приймають такі рішення: пп. 1-8. залишено без змін</p>	<p>3.9. За результатами атестації атестаційні комісії приймають такі рішення: пп. 1-8 залишено без змін</p>

зультативної діяльності. А крім того, надасть органам управління освітою повно, всебічно та неупереджено вивчити організацію роботи керівних кадрів навчальних закладів.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ ОСІБ, які претендують на зайняття посади керівника загальноосвітнього та позашкільного навчального закладу

Відповідно до пункту 1.6 Типового положення призначенню на посади керівників загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів (далі – керівників навчальних закладів) має передувати їх атестація. Зазначена норма узгоджується із статтею 24 Закону України „Про загальну середню освіту» та статтею 21 Закону України «Про позашкільну освіту»”.

Метою атестації осіб, які претендують на посади керівників навчальних закладів є:

- об'єктивна оцінка рівня компетентності осіб, які претендують на посади керівників;
- оцінка можливостей ефективного здійснення управлінської діяльності осіб, які претендують на посади керівників;
- стимулювання професійного росту осіб, які претендують на посади керівників;
- виявлення перспективи використання потенціальних можливостей осіб, які претендують на

посади керівників навчальних закладів.

На особу, яка претендує на зайняття посади керівника навчального закладу, керівник відповідного органу управління освітою направляє до атестаційної комісії подання про атестацію цього працівника з метою призначення його на посаду.

Подання має містити мотивовану всебічну й об'єктивну оцінку професійних, ділових якостей особи, яка претендує на посаду керівника навчального закладу, та результатів його професійної діяльності.

Засідання атестаційної комісії з метою атестації особи, яка претендує на зайняття посади керівника навчального закладу, проводиться у разі надходження до комісії матеріалів, необхідних для розгляду питання про призначення особи на керівну посаду. **Атестація проводиться у формі співбесіди.**

При атестації особи, яка претендує на зайняття посади керівника навчального закладу, атестаційною комісією враховуються рівень її професійної освіти, стаж роботи на педагогічних, науково-педагогічних та керівних посадах у сфері освіти, володіння інформаційно-комунікаційними технологіями, професійні знання та навички, набуті до призначення на посаду. Крім того, враховуються організаторські здібності осіб, які претендують на посади керівників навчальних закладів.

Результати атестації в день її проведення оформ-

люється протоколом, який підписують члени атестаційної комісії, присутні на засіданні. Рішення атестаційної комісії приймається за відсутності осіб, які претендують на посади керівників навчальних закладів, відкритим голосуванням.

За результатами атестації осіб, які претендують на зайняття посад керівників навчальних закладів, приймаються такі рішення:

- рекомендувати (не рекомендувати) для призначення на посаду керівника;
- рекомендувати для зарахування до кадрового резерву.

Рішення атестаційної комісії за результатами атестації особи, яка претендує на зайняття посади керівника навчального закладу, затверджується наказом керівника відповідного органу управління освітою.

Повідомлення про результати атестації та витяг із наказу про результати рішення атестаційної комісії видаються особі, яка претендує на посаду керівника навчального закладу. Витяг із наказу про результати рішення атестаційної комісії долучаються до особової справи особи, яка пройшла атестацію.

ІНШІ ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ ДО ТИПОВОГО ПОЛОЖЕННЯ

До Типового положення також внесено зміни, які стосуються атестації всіх педагогічних працівників:

- визначено, що кваліфікаційна категорія та педагогічне звання, присвоєні педагогічному працівнику

Щоб Типове положення стало надійним засобом захисту трудових прав педагогічних працівників, необхідно забезпечити правильне (однозначне на противагу багатозначному!) застосування його норм у всіх регіонах країни та у всіх навчальних закладах і органах управління освітою

за результатами атестації, можуть змінюватися лише за рішенням атестаційної комісії (п. 3.30). Таке доповнення до Типового положення викликано

непоодинокими випадками, коли рішення атестаційної комісії про призначення педагогічному працівнику кваліфікаційної категорії або педагогічного звання всупереч визначеному порядку оскарження рішень атестаційних комісій, скасовувалося одноосібно керівниками навчальних закладів, органів управління освітою або бухгалтерськими працівниками.

- передбачено, що атестація педагогічних працівників, які за основним місцем роботи та у навчальних закладах, де вони працюють за сумісництвом, обіймають однакові посади, здійснюється за основним місцем роботи (п. 3.23). Наприклад, якщо вчитель викладає одну й ту саму навчальну дисципліну у різних навчальних закладах.
- запроваджено норму відповідно до якої позачергова атестація педагогічних працівників проводиться за поданням не лише керівника навчального закладу та педагогічної ради, а ще й відповідного органу управління освітою (п. 1.9). Коло осіб, які уповноважені направляти до атестаційних комісій такі подання, розширено з метою надання більших перспектив для ініціювання питань призначення кваліфікаційних категорій та педагогічних звань відповідальним та перспективним працівникам, а також для своєчасного порушення клопотань про позачергову атестацію працівників, які неналежно виконують покладені на них обов'язки.

Ольга Мальшева.

Типовое положение об аттестации педагогических работников: изменения относительно аттестации руководителей учебных заведений и их заместителей. Комментарий специалиста

30 сентября 2013 года вступил в силу приказ Министерства образования и науки Украины от 08.08.2013 г. № 1135 „Об утверждении Изменений к Типовому положению об аттестации педагогических работников”.

Как центральный орган исполнительной власти, который принимает участие в определении и реализации государственной политики в отрасли образования, Министерство придает чрезвычайно важное значение и предвещает высокие требования к качеству и эффективности работы руководителей учебных заведений. Со вступлением в силу изменений к Типовому положению аттестация руководящих кадров станет обязательной процедурой и должна добавить новых стимулов для усовершенствования профессионального мастерства и оживления творческой инициативы руководителей учебных заведений и их заместителей, будет способствовать повышению уровня их профессиональной компетентности, созданию ощущения личной ответственности за качественное выполнение служебных обязанностей и эффективную работу возглавляемых ими учебных заведений.

Ключевые слова: руководители учебных заведений, профессиональная компетентность, ее уровни, изучение профессиональной деятельности, аттестация, типовое положение, изменения, аттестационные комиссии, их полномочия.

Olga Malisheva

Standard statute on attestation of pedagogical employees: changes concerning attestation of educational institution managers and their deputies

At September, 30 Order of Ministry of Education and Science of Ukraine from 08.08.2013 № 1135 "On confirmation Changes to Standard statute on attestation of educational employees" entered into force.

Being a central executive body that takes part in adoption and realization of state policy

in education sphere, the Ministry places prominent emphasis and puts in a high claim for quality and work effectiveness of educational institution managers. With entering into force changes to Standard statute, attestation of management cadres will become an abiding procedure and it should put in new stimuli for improvement of professional skill and creative initiative activation of

educational institution managers and their deputies. It will contribute to rising level of their professional competence, sharpening feel of personal responsibility for high-quality performance of official obligations, and effective functioning of institutions which heads they are.

Key Words: educational institution managers, professional competence, its levels, learning professional activity, attestation, standard statute, changes, attestation commissions, their authority.